

VIA University
College

NUBU

Nationalt center for
forskning i udsathed
blandt børn & unge

Forskningsseminar på VIA University College, Aarhus 5. maj 2022

Program:

09.30 – 10.00 Tjek ind (Torvet C1.32 v. indgang C)

10.00 – 10.15 Velkomst v. Lene Mosegaard Søbjerg centerchef for Nationalt center for forskning i udsathed blandt børn og unge (NUBU) (lokale C2.41).

10.15 – 10.45 TRIVSEL – en præsentation af begrebets kompleksitet og implikationer v. Mette Molbæk og Anette Boye Koch forskningsledere i Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter pædagogik og dannelse VIA (lokale C2.41).

11.00 – 11.45 Workshop A (vælg mellem workshop A1 eller A2)

A1: Pædagogen som trivselsaktør i udskolingen (lokale C2.41)

v. David Thore Gravesen og Lea Ringskou. Program for hverdagsliv og fritidspædagogik, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

En gruppe børn og unge i udskolingen mistrives og andelen af børn og unge, der får en psykiatrisk diagnose, inden de fylder 15 år, er stigende. Dertil kommer en gruppe børn og unge der har ondt i livet på forskellig vis. Mistrivsel kommer til udtryk i form af f.eks. skolevægning, ensomhed, stress eller angst. Det kan påvirke uddannelsesvalg og øge risiko for frafald og senere social marginalisering. I undersøgelser anbefales trivselsfokus på de ældste klassetrin til forebyggelse og lokalisering af mistrivsel. Også børn og unge i 7.-9. klasse efterspørger fokus på trivsel. Desværre oplever de, at både trivselsindsatser rettet mod den enkeltes trivsel og indsatser rettet mod trivsel gennem (klasse)fællesskaber glider i baggrunden i udskolingsårene. I det BUPL-finansierede

aktionsforskningsprojekt *Pædagogen som trivselsaktør i udskolingen* sætter vi fokus på pædagogens rolle i forhold til de ældste elever i folkeskolen og i oplægget vil vi komme ind på centrale fund i forhold de unges egne perspektiver på trivsel og pædagogers afprøvninger af trivselsindsatser i projektets afsluttende fase.

A2: Børns perspektiver på betydningsfulde relationer i deres første otte leveår. Et studie med fokus på overgangene mellem hjem, dagtilbud og skole (lokale B5.08+09)

v. Erik Hygum, Dorthe Lau, Toke Lund-Laursen, Susanne Klit Sørensen og Hanne Værum Sørensen, Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

Vi undersøger i tre delprojekter, hvordan børn oplever sammenhæng, tab og/eller udvikling af betydningsfulde relationer i overgangene mellem hjem - dagtilbud, børnehave - skole og 0. klasse - 1. klasse. Med udgangspunkt i børns indbyrdes relationer undersøger vi børns trivsel i den nye institutions- eller skolekontekst. Projektet inddrager forældre, pædagoger, lærere og sundhedsplejersker med en intention om at udvikle fælles opmærksomhedspunkter og handlemuligheder vedr. børns relationer og trivsel. Delprojekterne er forankret i den ny barndomssociologi og i den kulturhistoriske skole med en forståelse af barnet som social aktør i udvikling af relationer og trivsel (maks. 70 deltagere).

11.45 – 12.30 Frokost (Kantinen B1.31)

12.45 – 13.30 Workshop B (vælg mellem workshop B1, B2, B3, B4, B5, B6 eller B7)

B1: Besøg på Fundamentet (kl. 12.25 - mødes udenfor indgang C)

v. Daglig leder Steffen Rasmussen

Fundamentet hjælper udsatte og sårbare mennesker i Danmark med at skabe positive forandringer i deres liv, således at de bliver i stand til, på egen hånd, at leve det bedst mulige liv. Vi driver bl.a. en HF for sårbare unge med diagnoser og vores indsats har fokus på tilknytning, relationer, nærvær og helhedsorienteret hjælp. Foreningen arbejder for udsatte og sårbare mennesker på to niveauer. Konkret hjælp ydes til borgere lokalt, der hvor foreningen har lokaler, samtidig med at foreningen i samarbejde med andre relevante aktører arbejder for, at den sociale indsats i Danmark styrkes generelt (maks. 15 deltagere).

B2: Besøg på OpGANG2 (kl. 12.25 mødes udenfor indgang C)

v. Daglig leder Per Kjærgaard Paulsen

OPGANG2 er en lille kulturinstitution i Aarhus. OPGANG2 består af tre afdelinger; OPGANG2 FILM der laver poetiske portrætter af mennesker fra Aarhus, OPGANG2 TURNÈTEATER, et professionelt turnerende ungdomsteater og endelig OPGANG2 UNGDOMSSPOR.

OPGANG2 UNGDOMSSPOR er et afklaringsforløb for unge mellem 18 og 30 år på uddannelseshjælp, kontakthjælp eller for revalidering. Her arbejder unge sammen med professionelle kunstnere om forskellige former for kunstneriske udtryk. Sideløbende støttes den enkelte op af OPGANG2 UNGDOMSSPORs vejleder. Det er i arbejdet med egne livshistorier og mødet med professionelle kunstnere, at de unge møder kunstens forandrende kraft og begynder at skabe nye fortællinger (maks. 20 deltagere).

B3: Empiriværksted og visuelle metoder – veje til viden om børns deltagelse i indskolingslivets fællesskaber (lokale D4.03)

v. Ph.d., lektor i VIA, Pædagoguddannelsen i Aarhus, Henriette Blomgren

Denne workshop trækker på metoder og indsigter skabt i et eksplorativt forskningsprojekt med titlen: *Børns deltagelse i indskolingens fællesskaber – en vej til trivsel?* Projektet trækker på en forståelse af trivsel som nært forbundet med børns deltagelse i skolelivets fællesskaber og på visuelle metoder i form af tegninger, fotos og videoptagelser.

I empiriværksteder udført sammen med fagprofessionelle (lærere og pædagoger) bliver udvalgte videosekvenser omdrejningspunkt for at afprøve og udvikle forskellige forståelser af børns deltagelsesmuligheder.

Workshoppen præsenterer deltagerne for fund i tilknytning til forskning i børnehaveklassens legefællesskaber og inviterer desuden ind i en afprøvning af og refleksion over potentialerne i empiriværkstedet som forskningsmetode (maks. 20 deltagere).

B4: (Jeres) Perspektiver på trivsel og udsathed – workshop (lokale B5.08)

v. Lotte Junker Harbo, Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

NUBU har til formål at forske i udsathed blandt børn og unge i et samarbejde på tværs af professionshøjskolerne og velfærdsprofessioner. I denne workshop bringer vi jeres og formiddagens perspektiver på trivsel i spil i relation til udsathed. Det betyder at det er jeres erfaringer med og blikke på trivsel og udsathed som farver workshoppen, der på den måde kommer til at forme begrebsparret *trivsel og udsathed* (maks. 25 deltagere).

B5: Besøg på Café Kaffehjørnet (kl. 11.50 mødes udenfor indgang C)

v. Mette Sørensen og Peter Majgaard

Vi er et arbejdsorienteret tilbud for psykisk sårbare unge mellem 18 og 30 år. Via praktiske øvebaner skabes muligheden for at indgå i et arbejdsfællesskab og udvikle sine sociale og personlige kompetencer. Besøget byder på frokost og oplæg/dialog om Aarhus kommunes tilbud til unge på Kaffehjørnet (maks. 14 deltagere).

B6: Dialogworkshop for forskere og undervisere med DFUNK Dansk Flygtningehjælp Ungdom (lokale D4.02)

v. Sara Hviid Miller Partnerskabs- og videnschef, Lise Jönsson Koumaditis, Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

Deltag i dialog om hvordan professionshøjskolerne kan forske og undervise i udsathed blandt unge flygtninge i Danmark. Hvordan kan flygtningeområdet sættes på dagsordenen og hvilke aktuelle tematikker kan identificeres? Workshoppen indledes med en kort introduktion til området og der inviteres efterfølgende til dialog om muligt fremadrettet samarbejde mellem DFUNK og NUBU om forskning og videndeling.

Visionen for DFUNK er, at unge, der er flygtet til Danmark, lever et trygt og stabilt ungdomsliv med lige rettigheder, hvor vi udvikler os og handler sammen med andre unge. DFUNK vil være nærværende, støttende, og yde den nødvendige omsorg og anerkendelse. Dette skal ske ved at facilitere socialt udviklende fællesskaber, hvor man kan være ung, drømmende og kreativ. Ligeledes vil vi understøtte den politiske kamp for et retfærdigt og værdigt samfund (maks. 20 deltagere).

B7: Workshop for studerende - samarbejdet om børns trivsel i skolen (lokale B5.09)

v. Mette Molbæk og Anthon Sand Jørgensen, Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

Workshoppen indledes med fælles refleksioner over og diskussioner af formiddagens oplæg. Efterfølgende præsenterer vi med udgangspunkt i to forskningsprojektet, hvilke problem- og løsningsforståelser, der viser sig blandt velfærdsprofessionelle i arbejdet med børns trivsel og deltagelsesmuligheder, og hvordan arbejdet med og samarbejde om børns trivsel kan kvalificeres. Workshoppen afsluttes med fælles drøftelser af, hvordan bl.a. læreres og pædagogers samarbejde kan skabe øget trivsel for børn i folkeskolen.

13.30 – 14.00 Kaffe/te + kage (Torvet C1.32 v. indgang C)

14.00 - 14.45 - Workshop C (vælg mellem workshop C1 eller C2)

C1: NYE MØDEFORMER: Styrket involvering af familien i det tværprofessionelle arbejde om børns trivsel (lokale D4.02+03)

v. Mette Molbæk, Line Berg og Anette Boye Koch, Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

I dette forskningsprojekt undersøger og afprøver vi, hvordan vi sammen med pædagoger og forældre kan kvalificere mødepraksis, så der skabes øget involvering af familien.

Projektet er inspireret af design based research, hvor vi gennem iterative processer afprøver nye måder at mødes på parallelt med dataindsamling og analyser, som danner udgangspunkt for workshops, hvor forskere, pædagoger og forældre er med til at kvalificere rammerne for mødepraksis.

Projektets mål er at udvikle rammer for en mødepraksis, der på sammen tid både kan understøtte systematik og fleksibilitet i samarbejdet mellem skole/daginstitution og hjem og som kan skabe øgede deltagelse- og handlemuligheder for alle aktører i samarbejdet om børns trivsel (maks. 60 deltagere).

C2: Trivsel i og imellem politik og praksis (lokale B5.08+09)

v. Anne Søndberg, Lotte Junker Harbo, Anne Mette Buus og Anthon Sand Jørgensen, Program for børns trivsel i og på tværs af dagtilbud, skole og hjem, Forskningscenter for pædagogik og dannelse VIA.

Trivselsbegrebet går igen i en lang række politiske dokumenter på børn- og ungeområdet - herunder i dagtilbudsloven, folkeskoleloven og lov om social service. Ligeledes knytter forskellige kommunale og institutionelle indsatser an til trivselsmålsætninger for børn og unge. I workshoppen redegør vi for hvilke trivselsbegreber, der skrives frem i såvel lovgivning som i policy-dokumenter og er i den forbindelse inspireret af Aktør-Netværk-Teorien. Samlet set leder vores analyser os til at foreslå trivsel som en ideal fordring for de fagligheder som møder børn og unge i det danske samfund. En ideal fordring som på den ene side kan skærpe fokus mod et bedre børneliv. Og som på den anden side kan risikere at udfordre de børn, unge og fagpersoner, hvis hverdag på sæt og vis rammesættes af trivsel som ideal fordring (maks. 70 deltagere).

14.45 – 15.00 Afslutning (lokale C2.41)

v. Lene Mosegaard Søbjerg centerchef for Nationalt center for forskning i udsathed blandt børn og unge (NUBU).